ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

SMO
SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

UNIVERSITÄT PASSAU
Juristische Fakultät

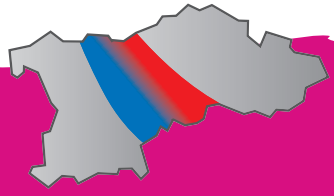

TOURISMUS
CESTOVNÍ RUCH

Die gemeinsame Grenzregion Böhmen-Bayern:
Überwinden der rechtlichen Hindernisse in den Bereichen Verwaltung, Wirtschaft, Soziales und Gesundheit

Společný příhraniční region Česko-Bavorsko:
Překonání právních překážek v oblasti správy, ekonomiky, sociálních věcí a zdravotnictví

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

ZIEL ETZ
CÍL EÚS

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Die gemeinsame Grenzregion Böhmen-Bayern
– Überwinden der rechtlichen Hindernisse in den Bereichen Verwaltung, Wirtschaft, Soziales und Gesundheit

Interreg-Projektnummer 68
Laufzeit: 01.09.2017 – 29.02.2020
Gefördert durch den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung (EFRE) im Rahmen des Programms „Europäische Territoriale Zusammenarbeit 2014 – 2020“ („INTERREG Tschechische Republik – Bayern 2014 – 2020“).
Leadpartner: **Westböhmische Universität Pilsen**
Projektpartner: **Universität Passau**
Assoziierter Partner: **Union der Städte und Gemeinden der Tschechischen Republik** („Svaz měst a obcí České republiky“)
Urheber der Texte für die einzelnen Rechtslagen sind die jeweiligen Universitäten.
Die Übersetzung in die andere Muttersprache erfolgte jeweils von dem Partner.

Společný příhraniční region Česko-Bavorsko:
Překonání právních překážek v oblasti správy, ekonomiky, sociálních věcí a zdravotnictví

Číslo projektu: 68
Termín realizace: 01. 09. 2017 – 29. 02. 2020
Financováno z Programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko, Cíl EÚS 2014–2020
Hlavní partner: **Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická**
Projektový partner: **Univerzita v Pasově, Institut für Rechtsdidaktik**
Asociovaný partner: **Svaz měst a obcí České republiky**
Příslušné univerzity jsou autory textů pro jednotlivé právní situace.
Překlad do jiného mateřského jazyka provedl projektový partner.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

SMO SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY

UNIVERSITÄT PASSAU Juristische Fakultät

Impressum:
Verantwortlicher gem. Art. 7 I BayPrG:

Interreg-Projekt / Číslo projektu 68:
Die gemeinsame Grenzregion Böhmen-Bayern:
Überwinden der rechtlichen Hindernisse in den Bereichen Verwaltung, Wirtschaft, Soziales und Gesundheit
Společný příhraniční region Česko-Bavorsko:
Překonání právních překážek v oblasti správy, ekonomiky, sociálních věcí a zdravonictví

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Sady Pětatřicátníků 14
306 14 Plzeň

Verantwortliche:
Monika Forejtová

Druck durchgeführt von:
Ostler Druck und Lettershop GmbH
Spitalhofstraße 73
D-94032 Passau

Publikace vydána:
Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Sady Pětatřicátníků 14
306 14 Plzeň

Projektlogo:
Konzept & Design: Martin Schmid, media-9.de

VORWORT

INTERREG V-Projekt zur Überwindung rechtlicher Hindernisse in den Bereichen Verwaltung, Wirtschaft, Soziales und Gesundheit als Plattform für die künftige Zusammenarbeit

Am 01.09.2017 begann das gemeinsame Projekt der Universitäten Pilsen (Lehrstuhl für Verfassungs- und Europarecht, Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.) und Passau (Lehrprofessur für Öffentliches Recht, Prof. Dr. Urs Kramer) im Rahmen des europäischen Programmes für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit Tschechische Republik – Freistaat Bayern „Ziel ETZ 2014–2020". Seither ist das Hauptziel beider Teams, die aus mehreren Wissenschaftler/innen mit unterschiedlichen Schwerpunkten im Öffentlichen Recht bestehen, systematische und rechtlich tragfähige Lösungen für die schrittweise Überwindung der bestehenden Hindernisse im Kontext der Ländergrenzen zu suchen. Diese Probleme treten dabei sowohl im Feld der Legislative, also schon beim derzeit geltenden Recht selbst, als auch bei dessen Anwendung durch die Verwaltung und die Gerichte auf. Hier Auswege zu finden und eine freundschaftliche grenzüberschreitende Zusammenarbeit in der Grenzregion von Tschechien und Bayern zu ermöglichen, war die Aufgabe und Herausforderung in den letzten zweieinhalb Jahren.

Ein weiteres Ziel des Projektes ist damit eng verbunden, nämlich die Hoffnung, auf diese Weise die Attraktivität des Lebens der Menschen in der tschechisch-bayerischen Region zu fördern und das Interesse von Investoren/innen an der gemeinsamen Region durch die schrittweise Beseitigung der derzeit eine prosperierende Entwicklung häufig noch hemmenden rechtlichen Hindernisse und Verwaltungshindernisse zu fördern.

Im Rahmen der Projektarbeit wurden nach einer umfangreichen Recherche zu den bestehenden Problemen, in die auch viele Grenzlandakteure/innen eingebunden waren, schließlich drei thematische Arbeitsteams eingerichtet, die sich mit den vor allem öffentlich-rechtlichen und Verwaltungsfragen befassen, um die grenzüberschreitende Zusammenarbeit in der Region Tschechien-Bayern schrittweise zu verbessern. Konkret wurden dafür die Bereiche Verwaltung, Wirtschaft sowie Soziales und Gesundheitswesen ausgewählt, bei denen die Unterstützung verschiedener Partner/innen aus der Praxis die Umsetzung und Erfüllung der Projektziele sicherstellen sollte.

Eines der nach außen sichtbaren Ergebnisse der Aktivitäten der gemischten tschechisch-deutschen Teams ist die Herausgabe von „Handbüchern" mit Informationen zur Erleichterung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in den einzelnen untersuchten Bereichen und zur Vorstellung bewährter Verfahren (so genannter „Best-Practice-Beispiele"). Eines dieser „Handbücher" halten Sie gerade in Händen.

In ihm geht es im Einzelnen um den Tourismus, der zwischen unseren beiden Ländern in den vergangenen Jahren bereits einen erfreulichen Aufschwung genommen hat, aber trotzdem noch auf einige Hindernisse stößt, die nach unserem Eindruck aber weniger auf wirklichen rechtlichen Hindernissen, sondern mehr auf der fehlenden Kenntnis einiger grundlegender Regeln und Vorgaben beruhen. Dieses „Handbuch" gibt Ihnen daher wichtige Tipps für eine hoffentlich erlebnis- und erfolgreiche sowie gelungene Reise in Ihr unmittelbares Nachbarland. Es lohnt sich!

Wir stellen Ihnen diese Handbücher in der Hoffnung und Überzeugung vor, dass sie ein nützliches Werkzeug für Sie sein mögen, bei der schrittweisen Überwindung der sprachlichen, administrativen, rechtlichen und Verwaltungshindernisse mitzuhelfen. Sollte sich dieses Ziel auch auf diesem Weg realisieren lassen, wären wir sehr froh.

Monika Forejtová / Urs Kramer

PŘEDMLUVA

INTERREG V-Projekt Společný příhraniční region Česko-Bavorsko: Překonání právních překážek v oblasti správy, ekonomiky, sociálních věcí a zdravotnictví

1. září 2017 započal společný projekt mezi univerzitami v Plzni (vedoucí katedry ústavního a evropského práva, Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.) a v Pasově (Profesor veřejného práva, prof. Dr. Urs Kramer) v rámci evropského programu pro přeshraniční spolupráci Česká republika - Svobodný stát Bavorsko „Cíl EÚS 2014-2020". Od té doby je hlavním cílem obou týmů, které se skládají z několika vědců s různými důrazy na veřejné právo, hledat systematická a právně realizovatelná řešení pro postupné překonávání stávajících překážek v kontextu státních hranic. Tyto problémy vyvstávají jak v oblasti zákonodárného sboru, tj. v samotném současném právu, tak při jeho uplatňování správními orgány a soudy. Hledání cest a umožnění přátelské přeshraniční spolupráce v příhraničním regionu České republiky a Bavorska bylo v posledních dvou a půl letech úkolem a výzvou.
Další cíl projektu je s tím velmi úzce spojen, a to je naděje na podporu a zvýšení atraktivity života lidí v česko-bavorském regionu a zájem investorů o společný region díky postupnému odstranění právních překážek, které ještě nyní znamenají jisté potíže v prosperujícím rozvoji společného regionu.
V rámci projektové práce byly po rozsáhlých rešerších existujících problémů, kterých se účastnilo mnoho příhraničních aktérů, vytvořeny tři tematické pracovní skupiny, které se zabývají především veřejným právem a správními otázkami, aby se přeshraniční spolupráce v regionu Česko-Bavorsko postupně mohla i nadále zlepšovat. Konkrétně byly vybrány oblasti správy, ekonomiky, sociálních věcí a zdravotnictví, pro které by měla podpora od různých partnerů z praxe zajistit realizaci a naplnění cílů projektu.
Jedním z jasně viditelných výsledků činnosti smíšených česko-německých týmů je zveřejnění „příruček" s informacemi, které usnadní přeshraniční spolupráci v jednotlivých zkoumaných oblastech a představí osvědčené postupy (tzv. „Příklady osvědčených postupů").
V současné době držíte jednu z těchto „příruček". Zabývá se konkrétně cestovním ruchem, který již v posledních několika letech zaznamenal pozitivní vzestup mezi našimi dvěma zeměmi, ale stále naráží na některé překážky, o nichž se domníváme, že to nejsou skutečné právní překážky, ale spíše chybějící povědomí a znalost základních pravidel a pokynů. Tato „příručka" vám proto poskytuje důležité tipy pro snadnou a úspěšnou cestu do vaší bezprostřední sousední země. To stojí za to!
Tyto příručky vám předkládáme v naději a víře, že pro vás mohou být užitečným nástrojem, který vám pomůže postupně překonávat jazykové, administrativní, právní a další překážky. Pokud lze tohoto cíle dosáhnout také tímto způsobem, byli bychom velmi šťastní.

Monika Forejtová / Urs Kramer

FAHRGASTRECHTE IM ÖFFENTLICHEN PERSONENVERKEHR IM BAYERISCH-TSCHECHISCHEN GRENZGEBIET

FAHRGASTRECHTE

Einige Fahrgastrechte, wie Entschädigungen bei Verspätungen im Bus- und Eisenbahnverkehr, sind europaweit einheitlich geregelt. Maßgeblich sind dafür:

- die Verordnung Nr. 181/2011 des Europäischen Parlaments und des Rates über die Rechte der Fahrgäste im Busverkehr und
- die Verordnung Nr. 1371/2007 des Europäischen Parlaments und des Rates über die Rechte und Pflichten der Fahrgäste im Eisenbahnverkehr.

Danach gelten folgende Regeln für die verschiedenen Verkehrsmittel:

Eisenbahnverkehr: Im Fall von Zugausfällen oder Verspätungen von mehr als 60 Minuten haben Fahrgäste folgende Möglichkeiten zur Auswahl:

- Umplanung oder Fortsetzung der Reise zum frühestmöglichen Zeitpunkt,
- Rücktritt und Fahrpreiserstattung oder
- Entschädigung in Höhe von 25% des Fahrpreises (bei einer Verspätung von 60 bis 119 Minuten) oder Entschädigung in Höhe von 50% des Fahrpreises (ab einer Verspätung von 120 Minuten);
- In bestimmten Fällen werden auch die Kosten für alternative Verkehrsmittel, Übernachtung oder Verpflegung ersetzt.

Geltendmachung

Die Geltendmachung erfolgt **in Tschechien** bei den einzelnen Beförderern, etwa bei der Tschechischen Staatsbahn ČD via E-Mail eshopbox@cd.cz oder per E-Shop der ČD. Bei Unzufriedenheit mit der gewährten Entschädigung können sich Fahrgäste an die Eisenbahnaufsichtsbehörde wenden oder versuchen, den Fall mit Hilfe der außergerichtlichen Streitbeilegung durch die tschechische Gewerbeaufsichtsbehörde lösen zu lassen (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).

In Deutschland kann man Entschädigungsansprüche für alle Eisenbahnunternehmen über ein Fahrgastrechte-Formular geltend machen:
https://www.bahn.de/p/view/service/auskunft/fahrgastrechte/entschaedigung.shtml

PRÁVA CESTUJÍCÍCH VE VEŘEJNÉ DOPRAVĚ V ČESKO – BAVORSKÉM PŘÍHRANIČNÍM REGIONU

PRÁVA CESTUJÍCÍCH

Práva cestujících na odškodnění v případě zpoždění jsou v železniční a autobusové dopravě upravena na úrovni Evropské unie. Rozhodující pro to je:

- Nařízení Evropského parlamentu a rady č. 181/2011, o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1371/2007, o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě

Železniční přeprava – v případě, kdy dojde ke zrušení spoje nebo zpoždění o více než 60 min má cestující nárok na volbu mezi:

- Přesměrováním nebo pokračováním cesty v nejbližším spoji;
- Proplacením ceny přepravního dokladu a zrušení cesty, nebo
- Odškodnění 25% z ceny jízdenky (zpoždění 60 až 119 min) nebo odškodnění 50% odškodnění (zpoždění více než 120 min);
- V některých případech se rovněž hradí náklady na alternativní dopravní prostředky, ubytování nebo občerstvení.

Uplatnění nároku

V **České Republice** u jednotlivých dopravců, konkrétně u Českých drah prostřednictvím e-mailu: eshopbox@cd.cz nebo e-shopu Českých drah. V případě nespokojenosti se cestující může obrátit na Drážní úřad anebo se pokusit o mimosoudní řešení věci u České obchodní inspekce (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).

V **Německu** probíhají nároky na náhradu škody pro všechny železniční společnosti prostřednictvím formuláře na adrese:
https://www.bahn.de/p/view/service/auskunft/fahrgastrechte/entschaedigung.shtml

Über die Beschwerde sowie über einen Widerspruch gegen eine Entscheidung über die Beschwerde entscheidet das für fast alle Bahnen zuständige „Servicecenter Fahrgastrechte". Reisende, die auf eine Beschwerde keine befriedigende Antwort erhalten, können sich an die „Schlichtungsstelle für den öffentlichen Personenverkehr" wenden (*https://soep-online.de/*), um eine einvernehmliche und außergerichtliche Streitbeilegung zu erreichen. Die Bearbeitung durch die Schlichtungsstelle ist für den Reisenden kostenfrei. Außerdem kann auch in Deutschland die Aufsichtsbehörde, das insoweit für alle Bahngesellschaften zuständige Eisenbahn-Bundesamt, eingeschaltet werden
(*https://www.eba.bund.de/DE/Themen/Fahrgastrechte/fahrgastrechte_node.html*).

Fernbus (ab 250 km): Bei Ausfall einer Verbindung oder im Fall einer mindestens um 120 Minuten verspäteten Abfahrt haben Reisende folgende Möglichkeiten zur Auswahl:

- Fahrpreiserstattung oder Weiterbeförderung
- Unterbleibt das Angebot dieser Auswahl, haben Fahrgäste Anspruch auf 50 % des Fahrpreises als Entschädigung
- Bei einer Fahrtdauer über drei Stunden und einer Verspätung über 90 Minuten haben Fahrgäste Anspruch auf Verpflegung und gegebenenfalls auf ein Hotelzimmer für bis zu zwei Nächte
- Über Verspätungen müssen die Fahrgäste spätestens 30 Minuten nach der planmäßigen Abfahrt informiert werden
- Keine Ansprüche hat man bei Naturkatastrophen oder bei Stau (bei pünktlicher Abfahrt des Busses)

Geltendmachung
In **Tschechien** werden die Rechte im Busverkehr bei den einzelnen Beförderern geltend gemacht. Bei Unzufriedenheit über die Entscheidung können die Fahrgäste eine außergerichtliche Streitbeilegung bei der tschechischen Gewerbeaufsichtsbehörde versuchen (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).
Die Geltendmachung der Fahrgastrechte im Busverkehr erfolgt in **Deutschland** bei der Schlichtungsstelle für den öffentlichen Personenverkehr (*https://soep-online.de/*).

O stížnosti a odvolání proti rozhodnutí o stížnosti rozhoduje Servisní středisko pro práva cestujících, které je zodpovědné za téměř všechna železniční spojení. Cestující, kteří nejsou spokojeni s vyřízením stížnosti, se mohou obrátit na Rozhodčí středisko pro osobní dopravu (*https://soep-online.de/*) a pokusit se o mimosoudní řešení. Vyřízení této záležitosti je pro cestující bezplatné. Kromě toho může být také v Německu zapojen dozorčí orgán, který je v tomto ohledu pro všechny federální železniční úřady zodpovědný
(*https://www.eba.bund.de/DE/Themen/Fahrgastrechte/fahrgastrechte_node.html*).

Dálková autobusová doprava (ve vzdálenosti nad 250 km) - při zrušení spoje nebo zpoždění větším, než 120 min má cestující nárok na volbu mezi:

- přesměrováním nebo pokračováním cesty v nejbližším spoji nebo
- proplacením ceny přepravního dokladu, jinak odškodnění 50% od ceny jízdného
- při cestách delších než 3 hod mají cestující při zpoždění delších než 90 min nárok na pomoc zahrnující občerstvení a případně ubytování až na dvě noci
- cestující musejí být o zpoždění informováni do 30 minut od plánovaného odjezdu
- nárok nevzniká při odjezdu dle plánu a ke zpoždění dojde vlivem přírodní katastrofy nebo při dopravní zácpě

Uplatnění nároku
Nárok se uplatňuje u dopravce a v případě, že cestující není spokojen s vyřízením svého nároku, může se v **České republice** pokusit o mimosoudní řešení věci u České obchodní inspekce (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).
Uplatňování práv cestujících v autobusové dopravě probíhá v **Německu** přes Rozhodčí středisko pro osobní dopravu (*https://soep-online.de/*).

VORSICHT: SCHWARZFAHREN!

In Deutschland fällt das so genannte „Schwarzfahren“, also die Nutzung öffentlicher Verkehrsmittel ohne gültiges Ticket, unter § 265a Strafgesetzbuch („Erschleichen von Leistungen“) und ist daher eine Straftat und wird mit einer Freiheitsstrafe bis zu einem Jahr oder Geldstrafe geahndet. Zudem ist ein erhöhtes Beförderungsentgelt zu entrichten (das Doppelte des gewöhnlichen Fahrpreises für die zurückgelegte Strecke, mindestens aber 60 Euro). Des Weiteren können Reisende ohne Fahrkarte von der Weiterfahrt oder der Beförderung ausgeschlossen werden.

In der Tschechischen Republik wird das so genannte „Schwarzfahren“ nur als Verstoß gegen den Beförderungsvertrag eingestuft und von einzelnen Beförderern mit einem Zuschlag und gegebenenfalls einer Geldstrafe geahndet.

BEST PRACTICE-BEISPIELE IM GRENZÜBERSCHREITENDEN VERKEHR

Auf der Schiene:

Es gibt vier Eisenbahn-Grenzübergänge zwischen Bayern und Tschechien, die alle für den Personenverkehr genutzt und im Regionalverkehr befahren werden:

- Bayerisch Eisenstein – Železná Ruda - Alžbětín (Eisenstein - Elisenthal) auf der Strecke Plattling – Plzeň (Pilsen)
- Furth im Wald – Česká Kubice (Böhmisch Kubitzen) auf der Strecke Schwandorf – Plzeň (Pilsen)
- Schirnding – Cheb (Eger) auf der Strecke Nürnberg – Marktredwitz – Cheb (Eger)
- Selb-Plößberg – Aš (Asch) auf der Strecke Hof – Cheb (Eger)

Beachtenswert ist die Anerkennung von Fahrkarten bzw. die Ausgabe gemeinsamer Fahrkarten für die grenzüberschreitenden Verkehre:

- EgroNet
  - → Für die vier Grenzgebiete der Euregio Egrensis (Bayern, Böhmen, Sachsen und Thüringen) gibt es ein regionenübergreifendes Nahverkehrssystem, das EgroNet.
  - → 464 regionale Buslinien, 187 Stadtlinien mit Bussen und Straßenbahnen und 42 Eisenbahnstrecken mit über 7.300 Haltestellen sind mit einem einzigen Ticket benutzbar, nämlich mit dem EgroNet-Ticket.

POZOR NA JÍZDU NA ČERNO!

V Německu je jízda na černo, tj. jízda bez platného jízdního dokladu považována za trestný čin podle ustanovení §265a StGB (trestního zákona) a hrozí za ni trest odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitý trest a dále pak jízdné s přirážkou ve výši dvojnásobku obvyklého jízdného za ujetou vzdálenost, minimálně ve výši 60 eur. Kromě toho může být cestující bez platné jízdenky vyloučen z přepravy.

V České republice je jízda na černo kvalifikována jako porušení přepravní smlouvy a je postihována jednotlivými dopravci přirážkou k jízdnému a případě i pokutou.

PŘÍKLADY FUNGUJÍCÍCH PŘESHRANIČNÍCH SPOJENÍ (BEST PRACTICE)

V železniční dopravě:
Existují 4 železniční přechody mezi Bavorskem a Českou republikou a všechny jsou využívány pro osobní a regionální dopravu:

- Bayerisch Eisenstein – Železná Ruda - Alžbětín (trať Plattling - Plzeň)
- Furth im Wald – Česká Kubice (trať Schwandorf - Plzeň)
- Schirnding – Cheb (trať Nürnberg - Marktredwitz - Cheb)
- Selb-Plößberg – Aš (trať Hof - Cheb)

Existují systémy vzájemného uznávání jízdenek a systémy společných jízdenek pro přeshraniční provoz:

- EgroNet
  - → Pro 4 příhraniční oblasti Euroregionu Egrensis (Bavorsko, Čechy, Sasko a Durynsko) vznikl meziregionální systém hromadné dopravy EgroNet.
  - → 464 regionálních autobusových linek, 187 linek místní autobusové a tramvajové dopravy a 42 železničních tratí s více než 7.300 zastávkami, kde lze využít jediný typ jízdenky – jízdenku EgroNet-Ticket

– Bayern-Böhmen-Ticket
  → Genutzt werden können damit alle Nahverkehrszüge (IRE, RE, RB und S-Bahn) in der 2. Klasse innerhalb Bayerns, Express- (EX), Schnell- (R), Eil- (Sp) und Personenzügen (Os) der Tschechischen Bahnen (ČD) in Bayern sowie in Tschechien.

Auf der Straße:

– Gute grenzüberschreitende Busverbindungen für den Tourismus gibt es vor allem vom Landkreis Cham aus: Grenzüberschreitende Buslinien als Wanderbus (in der Saison), verkehren zum Beispiel:
  → Linie: Furth im Wald – Domazlice – Waldmünchen – Cerchov und zurück;
  → Linie: Hamry – Nyrsko – Lam – Arrach – Eck – Arnbruck – Drachselsried und zurück;
  → Linie: Cham – Pilsen und zurück.

– Šumava - Bus
  → Šumava - Bus: Das ist ein tschechischer Bus, dessen Haltestelle direkt nach dem Grenzübergang an der B11 in Bayerisch Eisenstein liegt.
  → Linie: Železná Ruda – Prášily – Hartmanice – Sušice und zurück;
  → Der gleiche Busanbieter bedient auch die Linie Železná Ruda – Passau.

– Jízdenka Bavorsko - Čechy
  → je možno jí využít ve 2. třídě všech místní vlaků (IRE, RE, RB und S-Bahn) v Bavorsku a expresech (EX), rychlících (R), spěšných vlacích (Sp) a osobních vlacích (Os) vlacích Českých drah (ČD) jak v Bavorsku, tak i v České republice.

V silniční dopravě:

– Dobré přeshraniční autobusové spojení rozvíjející cestovní ruch z okresu Cham, kdy se jedná o sezónní linky například:
  → linka: Furth im Wald – Domažlice – Waldmünchen – Čerchov a zpět;
  → linka: Hamry – Nýrsko – Lam – Arrach – Eck – Arnbruck – Drachselsried a zpět;
  → linka: Cham – Plzeň a zpět.

– Šumava - Bus
  → Šumava - Bus: český autobus jehož zastávka se nachází u hraničního přechodu na silnici B11 v Bayerisch Eisenstein
  → linka: Železná Ruda – Prášily – Hartmanice – Sušice a zpět
  → stejný provozovatel pak působí na lince Železná Ruda – Passau

BEHERBERGUNGSDIENSTLEISTUNGEN IM BAYERISCH-TSCHECHISCHEN GRENZGEBIET

GIBT ES MELDEPFLICHTEN?

Deutschland

- Personen, die in einer Beherbergungsstätte übernachten, müssen am Tag der Ankunft einen Meldeschein unterschreiben (§ 29 Abs. 2 S. 1 Bundesmeldegesetz (BMG)). Außerdem müssen in § 30 Abs. 2 BMG genannte und gegebenenfalls nach § 30 Abs. 3 BMG im Landesrecht für die Erhebung von Fremdenverkehrs- und Kurbeiträge festgelegte persönliche Daten angegeben werden.
- Mitreisende Angehörige sind auf dem Meldeschein nur der Zahl nach anzugeben, und bei Reisegesellschaften von mehr als zehn Personen betrifft die Verpflichtung, einen Meldeschein auszufüllen, nur den/die Reiseleiter/in (§ 29 Abs. 2 S. 2 und 3 BMG).
- Ausländische Personen, die einen Meldeschein ausfüllen, müssen sich bei der Anmeldung in der Beherbergungsstätte durch einen gültigen Pass ausweisen (§ 29 Abs. 3 BMG).
- Erst wenn der Aufenthalt die Dauer von drei Monaten überschreitet, müssen sich Tourist/innen aus dem Ausland bei der Meldebehörde anmelden (§ 29 Abs. 1 S. 2 BMG).

Kommunen

- Es gibt zahlreiche Orte, die Tourismusabgaben (eine Art lokaler Tourismussteuer) erheben. Diese werden in der Regel über die Beherbergungsstätte abgerechnet.
- Eine Abgabenpflicht kann Touristen/innen jedoch auch treffen, wenn sie nur Tagesgäste sind oder unentgeltlich privat übernachten.

Daher ist es **empfehlenswert**, sich bei den entsprechenden Gemeinden zu informieren (Informationen zu Tourismusabgaben und Kurtaxen in Bayern gibt es unter folgendem Link:
https://www.freistaat.bayern/dokumente/leistung/93108826492).

PRÁVA CESTUJÍCÍCH V UBYTOVACÍCH SLUŽBÁCH V ČESKO-BAVORSKÉM PŘÍHRANIČNÍM REGIONU

EXISTUJE POVINNOST SE PŘIHLÁSIT?

Německo

- Každý, kdo pobývá přes noc v turistickém ubytování, musí vyplnit a podepsat registrační formulář s osobními údaji v den příjezdu (§ 29 odst. 2 věta 1 Bundesmeldegesetz (BMG)). Kromě toho musí být poskytnuty osobní údaje uvedené v § 30 odst. 2 BMG a případně v souladu s § 30 odst. 3 BMG zemského práva za účelem výběru poplatků cestovního ruchu a lázeňských příspěvků.
- U spolucestujících se uvádí v registračním formuláři pouze jejich počet a v případě cestovních společností s více než deseti osobami se povinnost vyplnit registrační formulář týká pouze průvodce (§ 29 odst. 2 věta 2 a 3 BMG).
- Cizinci, kteří vyplní registrační formulář, musí prokázat svou totožnost platným cestovním dokladem (§ 29 odst. 3 BMG).
- Pouze v případě, že pobyt přesahuje dobu tří měsíců, musí se cizinci zaregistrovat u registračního úřadu (§ 29 odst. 1 věta 2 BMG).

Obce

- Některé obce účtují turistický poplatek (druh místní turistické daně), který je obvykle hrazen v rámci ceny za ubytování.
- Poplatková povinnost však může být uložena i přímo turistům, pokud jsou pouze jednodenními návštěvníky nebo pobývají přes noc zdarma.

Je doporučeno informovat se u příslušných místních úřadů.
(Informace o turistických poplatcích a poplatcích v lázeňských oblastech v Bavorsku: *https://www.freistaat.bayern/dokumente/leistung/93108826492*).

Tschechische Republik

– Dem Ausländeraufenthaltsgesetz nach gilt die **Meldepflicht** über den Aufenthaltsort:

→ für Ausländer/innen innerhalb von drei Arbeitstagen ab dem Datum der Einreise (§ 93 Abs. 1 des Gesetzes Nr. 326/1999 Slg. über den Aufenthalt der Ausländer, in der jeweils gültigen Fassung);
→ für eine/n EU-Bürger/in innerhalb von 30 Tagen nach der Einreise, wenn der voraussichtliche Aufenthalt länger als 30 Tage dauert (§ 93 Abs. 2 des Gesetzes Nr. 326/1999 Slg. über den Aufenthalt der Ausländer in der jeweils gültigen Fassung).
→ Die Verpflichtung **kann durch den Beherbergungsbetrieb erfüllt werden** (das sind Betriebe, die eine Unterkunft gegen eine Gebühr für mindestens fünf Ausländer/innen anbieten).
→ Bei Verstößen gegen die Meldepflicht kann eine **Geldstrafe** von bis zu 3.000 CZK verhängt werden.

– Zur Erhebung **der örtlichen Gebühren** ist der/die Vermieter/in verpflichtet, Aufzeichnungen über die untergebrachten Personen zu führen, um Folgendes zu klären:

→ die Gebühr für einen Kur- oder Erholungsaufenthalt (§ 3 des Gesetzes Nr. 565/1990 Slg. über örtliche Gebühren in der jeweils gültigen Fassung), wobei der/die Steuerschuldner/in die untergebrachte Person und der/die Steuer-zahler/in der/die Vermieter/in ist;
→ die Beherbergungskapazitätsgebühr (§ 7 des Gesetzes Nr. 565/1990 Slg. über die örtlichen Abgaben in der jeweils gültigen Fassung); der/die Vermieter/in ist Schuldner/in und Zahler/in.

Die Erhebung der Gebühren wird von der Gemeinde und der Tagesbetrag gesetzlich festgelegt. Die Gemeinde kann eine wöchentliche, monatliche, jährliche oder pauschale Gebühr bestimmen.

Česká republika

– Na základě zákona o pobytu cizinců platí **povinnost ohlásit místo pobytu**:

→ Pro cizince do 3 pracovních dnů ode dne vstupu na území (§ 93 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v platném znění).
→ Pro občana EU do 30 dnů ode dne vstupu na území, pokud jeho předpokládaný pobyt bude delší než 30 dnů (§ 93 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v platném znění).
→ Povinnost **lze splnit prostřednictvím ubytovatele** (osoby poskytující ubytování za úhradu pro alespoň 5 cizinců).
→ V případě nesplnění povinnosti je možno uložit pokutu za přestupek až do výše 3.000,- Kč.

– Pro účely výběru **místních poplatků**, je ubytovatel povinen vést evidenci ubytovaných osob za účelem výběru:

→ poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt (§3 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění), kdy poplatníkem je ubytovaná osoba a plátcem ubytovatel
→ poplatek z ubytovací kapacity (§7 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění), plátcem je ubytovatel

O vybírání poplatků rozhoduje obec a jeho denní výše je dána zákonem, obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční, roční či paušální.

VERBRAUCHERSCHUTZ UND INSTITUTIONEN FÜR BESCHWERDEN

RECHTSLAGE IN DEUTSCHLAND

Im Bereich Verkehr:
Wenn Fahrgäste bei einer Beförderung von einem Verkehrsunternehmen in ihren Fahrgastrechten verletzt wurden und sie auf ihre Beschwerde bei dem betroffenen Unternehmen keine zufriedenstellende Antwort erhalten haben, können sie sich an eine Schlichtungsstelle wenden, um eine außergerichtliche Streitbeilegung zu erreichen und ein langwieriges und teures Gerichtsverfahren zu vermeiden.

- Bundesweit zuständig für den Bahn-, Bus-, Luft- und Schiffsverkehr ist die „Schlichtungsstelle für den öffentlichen Personenverkehr e.V." (söp) (*https://soep-online.de/*).
- Daneben gibt es für Busse und Bahnen noch weitere (regionale) Schlichtungsstellen („SNUB – Die Nahverkehr-Schlichtungsstelle e. V.", *https://www.nahverkehr-snub.de/*; „Schlichtungsstelle Nahverkehr e. V." (snv), *http://www.schlichtungsstelle-nahverkehr.de/doc12270A*).

- Weitere Infos finden sich unter:
  → *https://www.bmvi.de/SharedDocs/DE/Artikel/G/Fahr-UndFluggastrechte/schlichtungsstellen.html*;
  → *https://www.bahn.de/p/view/service/auskunft/fahrgastrechte/fahrgastrechte_schlichtung.shtml*.

In anderen Fällen:
Daneben gibt es noch weitere Schlichtungsstellen, an die sich Verbraucher/innen wenden können, wenn sie an einem Schlichtungsverfahren in Verbraucherangelegenheiten (also bei zivilrechtlichen Streitigkeiten, an denen Verbraucher/innen und Unternehmer/innen beteiligt sind) interessiert sind. In der Regel sind diese Schlichtungsverfahren für den/die Verbraucher/in kostenlos. Weitere Informationen dazu gibt es unter:
https://www.vis.bayern.de/recht/rechtsdurchsetzung/aussergerichtliche_streitbeilegung/verbraucherschlichtung.htm.

OCHRANA SPOTŘEBITELE A CENTRA PRO POMOC

NĚMECKO

V dopravě:
Pokud byl cestující poškozen dopravcem při výkonu práv cestujících a nedostal na svou stížnost uspokojivou odpověď od dopravce, aby se vyhnul zdlouhavému a nákladnému soudnímu sporu, může využít mimosoudní řešení sporu u rozhodčího orgánu:

– Celostátní odpovědný za železniční, autobusovou, leteckou a lodní dopravu je Rozhodčí středisko pro osobní dopravu e.V. (SÖP) (*https://soep-online.de/*).
– Kromě toho existují další (regionální) rozhodčí orgány pro autobusy a železnice („SNUB - Die Nahverkehr-Schlichtungsstelle e. V", *https://www.nahverkehr-snub.de/*; „Schlichtungsstelle Nahverkehr e. V" (SNV), *http://www.schlichtungsstelle-nahverkehr.de/doc12270A*).

– Další informace lze nalézt zde:
  → *https://www.bmvi.de/SharedDocs/DE/Artikel/G/Fahr-UndFluggastrechte/schlichtungsstellen.html*;
  → *https://www.bahn.de/p/view/service/auskunft/fahrgastrechte/fahrgastrechte_schlichtung.shtml*

V ostatních případech:
Kromě toho existují další smírčí orgány, na které se spotřebitelé mohou obrátit, pokud mají zájem o rozhodčí řízení ve věcech spotřebitelů (tj. Občanskoprávní spory týkající se spotřebitelů a podnikatelů). Tyto mediační postupy jsou pro spotřebitele zpravidla zdarma. (Další informace naleznete na adrese: *https://www.vis.bayern.de/recht/rechtsdurchsetzung/aussergerichtliche_streitbeilegung/verbraucherschlichtung.htm.*)

RECHTSLAGE IN DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK

Im Bereich Verkehr:

Bei Unzufriedenheit können sich Fahrgäste an die Eisenbahnaufsichtsbehörde wenden oder versuchen, den Fall mit Hilfe einer außergerichtlichen Streitbeilegung durch die tschechische Gewerbeaufsichtsbehörde lösen zu lassen (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).

In anderen Fällen:

Im Rahmen des Schutzes der Verbraucherrechte in allen Segmenten besteht die Möglichkeit, sich bei verschiedenen Verbraucherorganisationen fachlich beraten zu lassen, z. B. bei der Verbraucherschutzverein-Assoziation e.V., (*https://www.asociace-sos.cz/*), die Beratungsstellen an verschiedenen Standorten hat.

Falls es erforderlich wird, einen Streit zwischen dem/der Verbraucher/in und dem/der Unternehmer/in oder dem/der Dienstleister/in zu entscheiden, ist es für diese Fälle neben einem Gerichtserfahren häufig auch möglich, eine außergerichtliche Streitbeilegung durch ein ADR-Verfahren (alternative dispute resolution) bei der Tschechischen Handelsinspektion (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*) durchzuführen.

ČESKÁ REPUBLIKA

V dopravě:
V případě nespokojenosti se cestující může obrátit na Drážní úřad anebo se pokusit o mimosoudní řešení věci u České obchodní inspekce (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).

V ostatních případech:
V rámci ochrany práv spotřebitele ve všech segmentech je možné vyhledat odbornou konzultaci u různých spotřebitelských organizací, např. u Sdružení obrany spotřebitelů - Asociace, z.s. (*https://www.asociace-sos.cz/*), které má poradenská centra v různých místech.

V případě potřeby řešit spor mezi spotřebitelem a podnikatelem – poskytovatelem služeb, je pak možno využít mimosoudní řešení sporu prostřednictvím ADR řízení u České obchodní inspekce (*https://www.coi.cz/informace-o-adr/*).

FREIER GRENZÜBERTRITT?

Gibt es Besonderheiten, die bei einem Grenzübertritt beachtet werden müssen? Oder ist dieser frei? Welche Dokumente müssen dabei mitgeführt werden?

Bürger/innen aller so genannten **Schengen-Staaten** – dazu zählen auch die Tschechische Republik und die Bundesrepublik Deutschland – **können die Schengen-Binnengrenzen an jeder Stelle und ohne Personenkontrollen überschreiten.**

- Das heißt, Deutsche und Tschechen/innen dürfen das jeweils andere Land ohne Visum besuchen.
- Jedoch dürfen die einzelnen Staaten bei einer Gefährdung der nationalen Sicherheit oder der öffentlichen Ordnung für einen begrenzten Zeitraum Kontrollen an den Binnengrenzen durchführen (das ist etwa derzeit für die deutsche Grenze der Fall, um illegale Migration zu verhindern). Für solche Fälle sollten auch Staatsangehörige der Schengen-Staaten einen gültigen Reisepass oder Personalausweis mitführen.
- Die Pflicht **für deutsche Staatsangehörige**, beim Einreisen in und beim Ausreisen aus der Bundesrepublik einen gültigen Pass oder Passersatz mitzuführen (§ 1 Abs. 1 S. 1 Passgesetz), besteht davon unabhängig weiterhin. Jede/r Deutsche ist verpflichtet, einen gültigen Ausweis zu besitzen, sobald sie/er 16 Jahre alt ist (§ 1 Abs. 1 S. 1 Personalausweisgesetz). Das bedeutet aber lediglich, dass er oder sie über gültige Ausweispapiere verfügen, diese jedoch grundsätzlich nicht ständig bei sich führen muss. Nur in Ausnahmefällen besteht eine Ausweispflicht, so dass dann gültige Ausweispapiere mitzuführen sind (z. B. nach § 2a Schwarzarbeitsgesetz, § 38 Nr. 1 Waffengesetz, § 1 Passgesetz – siehe oben – oder bei einer auf einer Vereinbarung beruhenden Ausweispflicht).
- **Tschechische Staatsangehörige** dürfen die Staatsgrenze nur mit einem gültigen Reisedokument und innerhalb der EU nur mit einem gültigen Personalausweis überschreiten (§ 3 Abs. 1 des Gesetzes Nr. 329/1999 Slg. über Reisedokumente in der jeweils gültigen Fassung). Jede/r Bürger/in der Tschechischen Republik ist ab der Vollendung des 15. Lebensjahres zur Vorlage eines Personalausweises verpflichtet (§ 2 Abs. 3 des Gesetzes Nr. 328/1999 Slg. über Personalausweise in der jeweils gültigen Fassung). Das Gesetz verpflichtet aber nicht dazu, den Ausweis auf dem Staatsgebiet jederzeit bei sich zu führen, sondern enthält nur die Verpflichtung, die eigene Identität nachweisen zu können.

VOLNÝ POHYB PŘES HRANICE?

Existují zvláštnosti, které je třeba vzít v úvahu při překračování hranic? Nebo je hraniční přechod volný? Které dokumenty je potřeba mít s sebou?

Občané všech států **schengenského prostoru** - včetně České republiky a Spolkové republiky Německo - **mohou překročit vnitřní schengenské hranice kdykoli a bez personálních kontrol**.

- To znamená, že Němci a Češi mohou druhé země navštívit bez vízové povinnosti.
- Pokud je však ohrožen veřejný pořádek nebo národní bezpečnost, mohou jednotlivé státy po omezenou dobu provádět kontroly na vnitřních hranicích (to je v současné době případ na německé hranice, aby se zabránilo nelegální migraci). V takových případech by státní příslušníci schengenských států měli mít také platný cestovní pas nebo průkaz totožnosti.
- **Němečtí státní příslušníci** mají mít při vstupu a výstupu ze Spolkové republiky Německo (§ 1 Abs. 1 S. 1 Passgesetz) stále platný cestovní pas nebo občanský průkaz. Každý Němec musí mít platný průkaz totožnosti, jakmile dosáhne věku 16ti let (§ 1 odst. 1 věta 1 Personalausweisgesetz). To jednoduše znamená, že má platné doklady totožnosti, ale v zásadě je nemusí mít u sebe trvale. Pouze ve výjimečných případech existuje povinnost identifikace, takže se musí mít u sebe platné identifikační doklady (například podle § 2a Schwarzarbeitsgesetz, § 38 č. 1 Waffengesetz, § 1 Passgesetz, případně na základě dohody).
- **Čeští státní příslušníci** mohou překročit státní hranici pouze s platným cestovním dokladem a v rámci EU pouze s platným občanským průkazem (§3 odst.1 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, v platném znění). Občanský průkaz má povinnost mít každý občan České republiky od okamžiku dovršení 15 let věku (§ 2 odst. 3 zákona č. 328/1999, o občanských průkazech, v platném znění). Zákonem není zakotvena povinnost jej nosit u sebe v rámci území státu, ale platí povinnost každého být schopen prokázat svou totožnost.

Die Empfehlungen zum Grenzübertritt

– Es ist empfehlenswert, stets einen Personalausweis oder Reisepass mitzunehmen, um die Identität (zum Beispiel bei einem Verkehrsunfall) oder das Alter (zum Beispiel beim Kauf von alkoholhaltigen Getränken) nachweisen zu können.
– Zudem sollte man die Krankenversicherungskarte mitnehmen. Auf deren Rückseite befindet sich bei gesetzlich Versicherten zugleich die Europäische Krankenversicherungskarte.
– **In Deutschland** ist die offizielle Währung **der Euro**. **Tschechien gehört jedoch nicht dem Euro-Währungsgebiet an**. Die dortige Währung ist **die Tschechische Krone (Koruna česká)**. Sicherheitshalber ist es daher empfehlenswert, die jeweilige Landeswährung bei sich zu haben beziehungsweise bei einem Grenzübertritt etwas Geld zu wechseln oder an einem Geldautomaten abzuheben.

Hinweise zu Geschwindigkeitsbegrenzungen für Personenkraftwagen auf der Straße

Straßenart	Deutschland	Tschechische Republik
innerhalb geschlossener Ortschaften	50 km/h	50 km/h
außerhalb geschlossener Ortschaften	100 km/h	90 km/h
auf Kraftfahrstraßen	teilweise keine allgemeine Beschränkung (häufig Begrenzung durch Beschilderung)	110 km/h
auf Autobahnen	keine allgemeine Beschränkung (häufig Begrenzung durch Beschilderung)	130 km/h

In beiden Ländern gelten für andere Fahrzeugtypen (zum Beispiel Personenkraftwagen mit Anhänger oder Lastkraftwagen) außerorts und auf Autobahnen niedrigere Höchstgeschwindigkeiten.

Doporučení spojená s překračováním státní hranice

– Vždy je však vhodné mít sebou platný průkaz totožnosti nebo cestovní pas, aby bylo možné prokázat svou totožnost (například z důvodu oprávněného požadavku policie nebo v případě dopravní nehody) nebo váš věk (například při nákupu alkoholických nápojů).
– Kromě toho je vhodné mít u sebe kartu zdravotního pojištění. Na zadní straně pojištění je evropský průkaz zdravotního pojištění, který zahrnuje právo na neodkladnou zdravotní péči, zejména v případě nehody.
– **V Německu** je oficiální měnou **EURO**. **Česká republika však nepatří do eurozóny** a místní měnou je česká koruna. Je tedy vhodné si s sebou vzít místní měnu nebo vyměnit nějaké peníze na hraničním přechodu, nebo je vybrat v bankomatu.

Informace o rychlostních limitech pro osobní automobily na veřejných komunikacích

Typ komunikace	Německo	Česká republika
V obci	50 km/h	50 km/h
Mimo obec	100 km/h	90 km/h
Rychlostní silnice	většinou žádné obecné omezení (ale často omezeno dopravním značením)	110 km/h
Dálnice	žádné obecné omezení (ale často omezeno dopravním značením)	130 km/h

Avšak pozor, že pro jiné typy vozidel (např. osobní automobily s přívěsy nebo kamiony) platí snížená nejvyšší povolená rychlost mimo město a na dálnicích.

NOTIZEN / POZNÁMKY:

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

UNIVERSITÄT PASSAU
Juristische Fakultät

Für die Beantwortung weiterer Fragen wurde eine Arbeitsgruppe eingerichtet. Mehr dazu auf:

Byla zřízena pracovní skupina, která zodpovídá další otázky. Více na:

https://region-bez-hranic.eu/

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)